

ТРАВМОВАНИЙ СВІТ: СУЧАСНІ КОНФЛІКТИ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

МОНОГРАФІЯ

Концепції конфліктогенності суспільства:
пошук розуміння сутності та законів,
хаосу і випадковостей в конфлікті

Геополітична сфера як «поле битви»
конкуруючих інтересів світових
і регіональних акторів

Соціально-економічні конфлікти
в сучасному українському суспільстві

Конфлікт знання та цифрової
інформації в освітній парадигмі
сучасного суспільства

Конфлікт інтерпретації
минулого України в історії,
релігії, культурі суспільних поглядів

Стратегії технології, шанси
та ілюзії в управлінні
модерними конфліктами

Російсько-українська війна –
феномен воєнного конфлікту
інформаційної епохи

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

**ТРАВМОВАНИЙ СВІТ:
СУЧАСНІ КОНФЛІКТИ
ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ**

Монографія

Харків
«Право»
2026

Авторський колектив:

Алексєєнко Л. М., докторка економічних наук, професорка; *Весоловська М. К.*, докторка філософії з публічного управління, доцентка; *Герасіна Л. М.*, докторка соціологічних наук, професорка; *Дворянов В. П.*; *Льницька У. В.*, кандидатка політичних наук, доцентка; *Кононенко М. О.*; *Кравець А. Ю.*, докторка політичних наук, професорка; *Кротюк В. А.*, кандидат філософських наук, доцент; *Павлюх М. В.*, кандидатка наук із соціальних комунікацій; *Панфілов О. Ю.*, доктор філософських наук, професор; *Перевалова Л. В.*, кандидатка філософських наук, доцентка; *Попова Н. В.*, кандидатка філософських наук, доцентка; *Требін М. П.*, доктор філософських наук, професор; *Тулай О. І.*, докторка економічних наук, професорка; *Шевченко Л. С.*, докторка економічних наук, професорка; *Широков К. В.*

Рецензенти:

М. А. Козловець – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України (Житомирський державний університет імені Івана Франка);

В. Л. Погрібна – докторка соціологічних наук, професорка (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого);

В. Ф. Смолянюк – доктор політичних наук, професор, заслужений працівник освіти України (Військова академія імені Євгенія Березняка)

*Рекомендовано до видання вченою радою
ГО «Аналітичний центр сучасної гуманітаристики»
(протокол № 3 від 7 травня 2026 р.).*

Травмований світ: сучасні конфлікти та управління ними : моно-Т68 графія / [Л. М. Алексєєнко, Л. М. Герасіна, А. Ю. Кравець та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. – Харків : Право, 2026. – 320 с. – DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178848514>.

ISBN 978-617-8848-51-4

Колективну монографію присвячено дослідженню сутності, закономірностей та типології конфліктів у сучасному суспільстві. Розглянуто конфлікти в різних сферах суспільного буття: економіці, політиці, праві тощо. Досліджено стратегії та тактики управління соціальними конфліктами в соціумі, обґрунтовано когнітивно-емоційні компетентності керівників у цифровому середовищі менеджменту модерних конфліктів.

Видання розраховане на науковців, політиків, державних службовців, викладачів та студентів закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться проблемами конфліктології.

УДК 122+14+16+316+32+33+34+35

© Алексєєнко Л. М., Герасіна Л. М.,
Кравець А. Ю. та ін., 2026

© ГО «Аналітичний центр сучасної
гуманітаристики», 2026

Зміст

Розділ 1

Концепції конфліктогенності суспільства: пошук розуміння сутності та законів, хаосу і випадковостей в конфлікті

1.1. Анатомія розлому: конфлікт як фундаментальний код соціуму (Требін М. П.)	5
Список використаних джерел	47
1.2. Асиметричний світ: війна, бізнес і конкуренція (Шевченко Л. С.)	50
Список використаних джерел	74
1.3. Етнополітичні конфлікти: визначення, сутність, причини, передумови, фази, учасники, приклади та наслідки (Кравець А. Ю.)	78
Список використаних джерел	101
1.4. Назвати – означає розділити: риторика, алгоритми, конфлікт (Попова Н. В., Широков К. В.)	103
Список використаних джерел	118

Розділ 2

Геополітична сфера як «поле битви» конкуруючих інтересів світових і регіональних акторів

2.1. Глобалізація як фактор трансформації сучасних безпекових викликів (Дворянов В. П.)	120
Список використаних джерел	140
2.2. Генеза принципу мирного вирішення міжнародних спорів (Кононенко М. О.)	142
Список використаних джерел	173
2.3. Доктрина Монро у зовнішній політиці Дональда Трампа: загострення геополітичного протистояння у західній півкулі (Панфілов О. Ю., Кротюк В. А.)	180
Список використаних джерел	197
2.4. Фінансова інтеграція Європейського Союзу: стратегічні орієнтири зовнішньої політики України в умовах глобальної конфліктогенності (Алексєенко Л. М., Тулай О. І.)	201
Список використаних джерел	215

2.5. Інформаційна безпека польського медійного простору та поширення російської пропаганди (на прикладі євроскептицизму польських націоналістичних організацій) (<i>Павлюх М. В.</i>)	220
Список використаних джерел	228

Розділ 3

Керування хаосом: архітектура рішень у точках зламу

3.1. Стратегії і технології, шанси та ілюзії в управлінні модерними конфліктами (<i>Герасіна Л. М., Перевалова Л. В.</i>)	230
Список використаних джерел	268
3.2. Когнітивно-емоційні компетентності керівників у цифровому середовищі управління модерними конфліктами: міжнародний досвід та українські практики (<i>Весоловська М. К.</i>)	272
Список використаних джерел	286
3.3. Воєнна дипломатія України у системі зовнішньополітичних комунікацій в умовах російсько-української війни (<i>Гльницька У. В.</i>)	288
Список використаних джерел	313
Авторський колектив	317

36. Trump D.J. Remarks by President Trump to the 73rd Session of the United Nations General Assembly. *The White House*. September 25, 2018. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-73rd-session-united-nations-general-assembly-new-york-ny/>
37. Waterhouse B. C. Donald Trump: Foreign Affairs. *Miller Center UVA*. URL: <https://millercenter.org/president/trump/foreign-affairs>

2.4. Фінансова інтеграція Європейського Союзу: стратегічні орієнтири зовнішньої політики України в умовах глобальної конфліктогенності

Алексєнко Людмила Михайлівна

докторка економічних наук, професорка

професорка кафедри управління та адміністрування

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту

Західноукраїнського національного університету

Тулай Оксана Іванівна

докторка економічних наук, професорка

завідувачка кафедри міжнародних відносин та дипломатії

Західноукраїнський національний університет (м. Тернопіль)

Масштабне зростання глобальної конфліктогенності та трансформація традиційних механізмів колективної безпеки змінює вектори зовнішньої політики країн. У цьому контексті зовнішня політика України перестає бути лише інструментом репрезентації національних інтересів, перетворюючись на стратегію виживання держави, що вимагає орієнтирів швидкої адаптації та активного формування нових регіональних та глобальних альянсів¹. Етапом «великого розлому» у світовому порядку стали 2025–2026 роки, де замість багатосто-

¹ Див.: Геостратегія України в контексті глобальних викликів і загроз: монографія / за наук. ред. д-ра е. н., проф. Андрія Крисоватого та д-ра е. н., проф. Оксани Тулай. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 320 с.

ронньої дипломатії домінують проксі-протистояння великих держав через регіональні конфлікти. Виникнення так званих «мертвих зон», де державні інститути заміщуються воєнізованими угрупованнями та квазідержавами, створює умови для ескалації та дестабілізації цілих регіонів. Російсько-українська війна залишається центральною подією, яка за інтенсивністю використання технічних засобів та масштабністю залучених ресурсів не має аналогів у сучасній історії, фактично визначаючи параметри нової світової системи безпеки¹. Зовнішня політика України стає багатовекторною, поєднуючи державний суверенітет з сучасними мережевими структурами впливу та безпеки.

Сучасний етап розвитку Європейського Союзу характеризується фінансовою інтеграцією, яка під впливом геополітичної реальності еволюціонувала з економічного проєкту в стратегічний параметр безпеки континенту². Загострення конфліктів та зростання торговельної напруженості змусили Європейську Комісію переглянути концепцію фінансової автономії³. В умовах сучасних конфліктів фінансова інтеграція більше не розглядається лише як механізм зниження трансакційних витрат, а як інструмент формування геополітичної стійкості, де єдиний ринок капіталу стає запобіжником проти зовнішніх фінансових шоків⁴.

¹ Див.: Building a Capital Markets Union – Eurosystem contribution to the European Commission’s Green Paper. URL: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/150521_eurosystem_contribution_to_green_paper_-_building_a_cmuen.pdf

² Див.: Tulai O., Alekseyenko L., Dmytryshyn M., Yatsukh R., Zapolskyi O., Bilan O. Adaptive Information of the Financial System to the Challenges of Global Uncertainty. *Tech Fusion in Business and Society. Harnessing Big Data, IoT, and Sustainability in Business*: Vol. 2 / Reem Khamis Hamdan (ed.). Cham: Springer, 2025. P. 165–178. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-84636-6_14

³ Див.: Тулай О. І., Алексеєнко Л. М., Квасовський О. Р. Фінансово-інформаційні виміри євроінтеграційного поступу України: міждисциплінарний дискурс в умовах війни та поглиблення міжнародної комунікації. *Війна як модус соціального буття в міждисциплінарному науковому дискурсі*: монографія / [Л. М. Алексеєнко, Ю. Г. Борейко, А. О. Бояр та ін.]; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. Харків: Право, 2026. С. 203–221. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178759926>

⁴ Див.: Beck T., Bruno B., Carletti E. The impact of geopolitical shocks on banks’ financial soundness in the Banking Union. *Economic Governance and EMU Scrutiny Unit (EGOV). Directorate-General for Economy, Transformation and Industry*. PE 773.718.

Геополітичні ризики офіційно визнані пріоритетом нагляду в межах Єдиного наглядового механізму (SSM) на 2025–2027 роки, що підкреслює зміщення акцентів з традиційних кредитних ризиків на ризики, пов'язані з воєнним протистоянням та санкціями¹. Фінансова інтеграція характеризується внутрішніми суперечностями. Хоча вона сприяє кращому розподілу капіталу, проте високий ступінь взаємозв'язку може посилювати швидкість та масштаб «фінансового зараження» (*contagion*), коли криза в одному сегменті миттєво поширюється на всю зону євро². Сучасні механізми інтеграції ЄС спрямовані на мінімізацію системних ризиків при збереженні переваг вільного руху капіталу³.

Фінансова архітектура ЄС наразі перебуває у стані інтенсивної модернізації, орієнтованої на залучення інвестиційних ресурсів, необхідних для подвійного переходу – цифрового та екологічного – в умовах підвищених видатків на оборону⁴. Доведено, що Європі необхідно мобілізувати додатково від 750 до 800 млрд євро щорічно до 2030 року, щоб подолати інноваційний розрив зі США та забезпечити власну конкурентоспроможність в умовах фрагментації економічно-го розвитку⁵. Цей запит стимулював трансформацію Спільки ринків

November 2025. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/773718/ECTI_IDA\(2025\)773718_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/773718/ECTI_IDA(2025)773718_EN.pdf)

¹ Див.: Алексєнко Л. М., Стецько М. В., Чорна Н. П., Квасовський О. Р. Фінансове хеджування як механізм управління ризиками в аграрному секторі в умовах глобальних дисбалансів. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 1. С. 378–382. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-1-73>

² Див.: Building a Capital Markets Union – Eurosystem contribution to the European Commission's Green Paper.

³ Див.: Alekseyenko L., Tulai O., Babii S. Financial sector: regulatory and communication transformations in the digital economy. *Economic Analysis*. 2023. Vol. 33, No. 3. P. 222–231. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.222>

⁴ Див.: Алексєнко Л., Таранов І. Фінансові, гуманітарні та оборонні компроміси в умовах епістемічної невизначеності політики: теоретичний концепт. *Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України*: Матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 травн. 2025 р.). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 14–16.

⁵ Див.: Turegano D. M. How far has the EU progressed on the Competitiveness Compass? *CaixaBank Research*. April 17, 2026. URL: <https://www.caixabankresearch.com/en/economics-markets/public-sector/how-far-has-eu-progressed-competitiveness-compass>

капіталу (СМУ) у «Союз заощаджень та інвестицій» (*Savings and Investment Union, SIU*), який має на меті не лише інтегрувати ринки, а й активізувати приватні заощадження громадян для фінансування економічного зростання та оборони¹. У цьому контексті актуальними є параметри конкурентоспроможності ЄС та США (табл. 1).

Таблиця 1

Параметри конкурентоспроможності ЄС та США *

Параметри конкурентоспроможності	Європейський Союз (2024–2026)	Сполучені Штати Америки
Обсяг венчурного капіталу	~20% від рівня США	100%
Розмір ринку акцій	<50% від рівня США	100%
Ринок сек'юритизації	1/3 від американського	300% від рівня ЄС
Внутрішні бар'єри (послуги)	Еквівалент 110% тарифу	~15%
Щорічна потреба в інвестиціях	€750–800 млрд (до 2030)	N/A

*Складено на основі джерел²

Процес фінансової інтеграції має суперечності, пов'язані із національними особливостями законодавства в ЄС про банкрутство, оподаткування та нагляд³. Модифікація цих національних моделей

¹ Див.: Savings and investments union. Connecting savings and productive investments. *European Commission*. March 2, 2026. URL: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/savings-and-investments-union_en

² Див.: Savings and investments union Connecting savings and productive investments; Baioni R., Aguila N., Urban J., Haufe P., Schairer S., Wullweber J. Playing the capital market? Sustainable finance and the discursive construction of the Capital Markets Union as a common good. *Journal of European Public Policy*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2025.2532555>

³ Див.: Алексєнко Л. М., Квасовський О. Р., Стецько М. В. Міжнародна інноваційна діяльність за умов епістемічної невизначеності фінансової комунікації: євроінтеграційний дискурс. *Innovative Technologies of Marketing and Management in the Conditions of Transformational Changes: Abstracts of reports of the III International*

вимагає політичних рішень, особливо в умовах, коли держави-члени змушені конкурувати за обмежені державні ресурси через волатильність цін на енергоносії та потреби у фінансуванні оборони¹. Стратегічний орієнтир «Компаса конкурентоспроможності» на 2025–2026 роки передбачає поступове розгортання SIU, починаючи з реактивації ринку сек'юрїтизації та розробки інвестиційних продуктів для роздрібних інвесторів².

Фінансова інтеграція в межах ЄС є складним процесом, що визначає спроможність валютного об'єднання витримувати системні потрясіння та забезпечувати стабільне економічне зростання. Це явище застосовує концепцію, за якої фінансові ринки окремих держав-членів об'єднуються в єдиний простір, де всі учасники мають рівний доступ до фінансових інструментів та послуг, а ціноутворення активів підпорядковується параметрам ціноутворення³. Активи з ідентичними характеристиками ризику та дохідності мають оцінюватися однаково, незалежно від географічного місця проведення трансакції⁴. Процес інтеграції передбачає не лише усунення дискримінаційних бар'єрів, а й узгодженість правових норм, наглядових стандартів та ринкової інфраструктури⁵. Типологію фінансової інтеграції та її вплив на стійкість представлено в табл. 2.

Scientific and Practical Conference (Khmelnyskyi, may 09, 2025). Khmelnyskyi: Khmelnyskyi Cooperative Trade and Economic Institute, 2025. С. 17–19.

¹ Див.: Turegano D.M. How far has the EU progressed on the Competitiveness Compass?

² Див.: Алексєнко Л., Артеменко Л., Юркевич О. Трансформація викладання фінансових дисциплін у цифровій екосистемі: міждисциплінарний підхід та компетенції. *Освіта в умовах цифрової трансформації: сучасний стан та перспективи розвитку*: Матеріали I Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 26 лют. 2026 р.). Кам'янець-Подільський: Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2026. С. 365–367.

³ Див.: Stavarek D., Repkova I., Gajdosova K. Theory of financial integration and achievements in the European Union. *Silesian University. School of Business Administration*. 15 July 2011. URL: https://mpr.a.uni-muenchen.de/34393/1/MPRA_paper_34393.pdf

⁴ Див.: Alekseyenko L. Investment activities on the stock market: information security in the network economy. *Economic Analysis*. 2023. Vol. 33, No. 2. P. 282–290. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.282>

⁵ Див.: Building a Capital Markets Union – Eurosystem contribution to the European Commission's Green Paper.

Таблиця 2

Типологія фінансової інтеграції та її вплив на стійкість*

Типологія фінансової інтеграції та її вплив на стійкість	Характеристика механізму	Роль у протидії конфліктам та кризам
Пряма інтеграція	Усунення обмежень на транскордонні потоки капіталу та лібералізація послуг	Забезпечує швидкий перерозподіл ліквідності під час локальних дефіцитів
Непряма інтеграція	Гармонізація інституційного середовища та правових стандартів	Зменшує асиметрію інформації та підвищує довіру інвесторів у періоди волатильності
Цінова інтеграція	Конвергенція очікуваних реальних відсоткових ставок та премій за ризик	Запобігає необґрунтованому зростанню вартості запозичень для окремих країн
Кількісна інтеграція	Зростання частки транскордонних активів у портфелях резидентів	Підсилює механізми транскордонного розподілу прибутків та збитків

*Складено на основі джерел⁶

Ефективність фінансової інтеграції як захисного механізму в умовах масштабування конфліктів і кризових явищ концентрується на спроможності інтегрованої системи забезпечувати диверсифікацію ризиків. Коли фінансові ринки взаємопов'язані, то фінансові

⁶ Див.: Savings and investments union Connecting savings and productive investments; Baioni R., Aguila N., Urban J., Haufe P., Schairer S., Wullweber J. Playing the capital market? Sustainable finance and the discursive construction of the Capital Markets Union as a common good; Stavarek D., Repkova I., Gajdosova K. Theory of financial integration and achievements in the European Union; Financial integration and structure in the Euro Area: Statistical Annex. April 2026. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/fie/pdf/ecb.fieApril2026StatisticalAnnex.bg.pdf>

шоки, що виникають в одній країні, можуть бути нівельовані через транскордонне володіння активами та кредитні канали. Це створює умови для приватного розподілу ризиків (*private risk sharing*), який дає змогу нівелювати асиметричні шоки.

Європейський центральний банк (ЄЦБ) відіграє важливу роль у координації валютного союзу, монетарної та фіскальної взаємодії країн ЄС. Зауважимо, що дезорганізація на ринках суверенного боргу, коли спреди окремих країн необґрунтовано зростають, розглядається як загроза цілісності євро, що вимагає втручання регулятора¹. З початку циклу посилення монетарної політики (з 2022 р.) було запроваджено Інструмент захисту трансмісії (ТІ), спрямований на протидію необґрунтованій динаміці ринку, що загрожує рівномірному поширенню монетарних імпульсів по всій Єврозоні². Крім того, ЄЦБ відіграє важливу роль у підтримці ліквідності банківського сектору через операції з рефінансування та реалізацію заставної політики (*collateral policy*).

Фінансова система Європейського Союзу характеризується залежністю від банківського посередництва, що становить близько 45% фінансування економіки³. Це робить європейські компанії (малий та середній бізнес, МСБ) вразливими до стиснення кредитування (*credit crunch*) під час банківських криз. Європейська Комісія підтримує формування Союзу ринків капіталу (СМУ), метою якого є інтеграція національних ринків акцій та облігацій у єдиний ліквідний ринок⁴. Союз ринків капіталу, по-перше, забезпечує альтернативні джерела фінансування, коли банківські інструменти недоступні, а по-друге – стимулює транскордонний розподіл ризиків через власний капітал (*equity risk sharing*). Зауважимо, що СМУ є необхідним для фінансу-

¹ Див.: The ECB and the integrity of the euro area: Past and future. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/755715/IPOL_IDA\(2024\)755715_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/755715/IPOL_IDA(2024)755715_EN.pdf)

² Див.: The ECB and the integrity of the euro area: Past and future.

³ Див.: Financial integration and structure in the Euro Area: Statistical Annex.

⁴ Див.: Алексеевко Л. М. Трансформація ринків капіталу: фінансово-інноваційні механізми та стратегії ризик-менеджменту у банківській діяльності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2025. Вип. 2 (51). С. 19–30. DOI: <https://doi.org/10.17721/tppe.2025.51.2>

вання подвійного переходу (зеленого, цифрового), що потребує додаткових спільних інвестицій¹.

Цифровізація фінансового сектору та зміна платіжних звичок населення (частка готівкових розрахунків у Євросоні впала з 72% у 2019 році до 52% у 2024 році) поставили перед Євросистемою завдання адаптувати гроші до нових реалій². Проєкт цифрового євро розглядається не лише як технологічне вдосконалення, а як стратегічний засіб зміцнення фінансової інтеграції та суверенітету³. Наразі європейський платіжний ринок залишається фрагментованим, де домінують іноземні карткові схеми, що створює ризики в разі геополітичних конфліктів або технічних збоїв у глобальних мережах. Цифровий євро має стати універсальним засобом платежу, доступним по всій Євросоні, що дає змогу проводити трансакції на базі власної європейської інфраструктури, незалежної від зовнішніх гравців⁴. Це підвищить операційну стійкість платіжної системи до кібератак та системних збоїв⁵. Для бізнесу це означає зниження витрат на еквайринг та можливість створювати нові інноваційні послуги на базі відкритих стандартів цифрової валюти ЄЦБ.

Для країн-кандидатів інтеграція у фінансову систему ЄС в умовах конфліктів означає необхідність адаптації до стандартів, що формуються «в режимі реального часу». Війна в Україні змінила канали передачі фінансових шоків, які тепер проходять як через традиційні банківські баланси, так й через кібернетичні диверсії чи енергетичний

¹ Див.: Alekseyenko L. Solving the insolvency of troubled banks: a theoretical and applied aspect. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2023. Vol. 8. №4. P. 228–232. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-37>

² Див.: The digital euro: What businesses in Germany should know about the introduction of the new currency. *Stripe*. April 16, 2026. URL: <https://stripe.com/zh-my/resources/more/digital-euro-in-germany>

³ Див.: Bursi M. Is the Digital Euro Back on Track? URL: <https://www.iai.it/sites/default/files/iaicom2524.pdf>

⁴ Див.: The digital euro: key elements and outlook. March 2026. URL: <https://publikationen.bundesbank.de/publikationen-en/reports-studies/monthly-reports/the-digital-euro-key-elements-and-outlook-991182>

⁵ Див.: Eurosystem moving to next phase of digital euro project. URL: <https://www.centralbank.ie/news/article/press-release-eurosystem-moving-to-next-phase-of-digital-euro-project-30-oct-2025>

шантаж¹. Зауважимо, що геополітична невизначеність впливає на вартість запозичень, оскільки кредитні спреди розширюються, а вартість фондування зростає для компаній, які інтегровані у світову торгівлю².

Розвиток зовнішньополітичного курсу відзначає активне використання цифрових інструментів та іноваций³. Інтеграція до Єдиного цифрового ринку ЄС, впровадження EUDI Wallet та визнання українських електронних підписів у Європі відкривають нові можливості для бізнесу та громадян, нівелюючи кордони в цифровому просторі⁴. Це підкріплюється стратегією «Зроблено в Україні», яка через дипломатичні установи просуває вітчизняні технології подвійного призначення⁵.

Важливим компонентом фінансової безпеки стала цифрова оперативна стійкість і набуття в ЄС з 2025 року чинності Регламенту DORA (*Digital Operational Resilience Act*), який поширюється на банки, страховиків, платіжні установи та постачальників хмарних послуг⁶. DORA встановлює рамки для управління ІКТ-ризиками, ви-

¹ Див.: Алексєнко Л., Стецько М. Інституційна роль державних банків у забезпеченні фінансової стабільності банківської системи та економічної безпеки України. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. №3. С. 254–265. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.254>

² Див.: Alekseyenko L., Tulai O., Dmytryshyn M., Stetsko M., Kvasnytsia O., Vilchynskyi V. Information Assistance for Regulation of Financial Market Business Intelligence in the Context of Global Reset. *Achieving Sustainable Business Through AI, Technology Education and Computer Science. Vol. 3: Business Sustainability and Artificial Intelligence Applications* / Allam Hamdan (ed.). Cham: Springer, 2024. P. 679–691. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-73632-2_58

³ Див.: Alekseyenko L. M., Tulai O. I., Artemenko L. B. Digital Technologies in the Transformation of the Global Financial Security System: a Theoretical and Social Concept. *Life on the cutting edge: Science. Libraries. Society* : Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2025. P. 344–364. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-535-8-19>

⁴ Див.: Progress on the preparation phase of a digital euro. URL: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/progress/html/ecb.deprp202412.en.html

⁵ Див.: Квасовський О. Р., Алексєнко Л. М., Тулай О. І. Ідентифікація фінансових трендів у парадигмі глобальної транзакційної політики: міждисциплінарний підхід. *Модерні фінанси: глобальні виклики і національна безпека*. Монографія / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Економічна думка, 2025. С. 267–280

⁶ Див.: Bruder A. H., Yaros O., Hörauf M., Kapotwe M., Beck B. Cybersecurity in the Financial Sector: EU’s Digital Operational Resilience Act Takes Effect. *Mayer Brown*.

магаючи від фінансових суб'єктів здатності витримувати кібератаки та відновлюватися після системних збоїв¹. Для країн-кандидатів відповідність DORA стає важливим параметром і це вимагає відповідної так званої «культури підготовленості» для інтегрованості кібербезпеки в структуру фінансових послуг (табл. 3).

Таблиця 3

Цифрова оперативна стійкість за Регламентом DORA *

Елемент Регламенту DORA	Основні вимоги та обов'язки	Терміни впровадження
Управління ІКТ-ризиками	Розробка політик безпеки, безперервності бізнесу та оцінювання активів	З 17 січня 2025 року
Звітність про інциденти	Обов'язкове сповіщення компетентних органів про значні кібератаки	Негайно (протягом 24 год)
Нагляд за третіми сторонами	Проведення аудиту хмарних провайдерів та ІТ-вендорів	Постійний моніторинг
Тестування стійкості	Проведення розширених тестів на проникнення (TLPT)	Регулярно (за графіком)

*Складено на основі джерел²

Поряд із DORA, Акт про кіберстійкість (Cyber Resilience Act, CRA), що впроваджується протягом 2025–2027 років, встановлює єдині стандарти для цифрових продуктів і програмного забезпечення

January 17, 2025. URL: <https://www.mayerbrown.com/en/insights/publications/2025/01/cybersecurity-in-the-financial-sector-eus-digital-operational-resilience-act-takes-effect>

¹ Див.: Digital Operational Resilience Act (DORA). URL: https://www.eiopa.europa.eu/digital-operational-resilience-act-dora_en

² Див.: Savings and investments union Connecting savings and productive investments; Bruder A. H., Yaros O., Hörauf M., Kapotwe M., Beck B. Cybersecurity in the Financial Sector: EU's Digital Operational Resilience Act Takes Effect; Traynor O. DORA Compliance: Key Requirements for Financial Entities. *CyberAngel*. January 17, 2026. URL: <https://cybelangel.com/blog/dora-eu-financial-regulations-2025/>

ня, що продаються на ринку ЄС¹. CRA базується на принципі «безпека за замовчуванням», що зобов'язує виробників усунути вразливості протягом усього життєвого циклу цифрового продукту². Вважаємо, що це сприятиме безпечній транскордонній інтеграції платіжних систем та ринків капіталу³.

В умовах конфліктогенності публічна дипломатія ЄС щодо країн-кандидатів трансформувалася в інструмент стратегічної комунікації, спрямований на роз'яснення переваг фінансової взаємодії та охоплює три виміри: інформаційний (надання об'єктивних даних про процес вступу), репутаційний (формування довіри до інституцій ЄС) та реляційний (будівництво довгострокових партнерств із суспільством) (табл. 4).

Таблиця 4

Виміри публічної дипломатії

Виміри публічної дипломатії	Інструменти та заходи	Очікуваний ефект
Інформаційний	Брифінги про SEPA, DREAM, Ukraine Facility	Підвищення фінансової грамотності
Репутаційний	Боротьба з дезінформацією, прозорість бюджетів	Зростання довіри до реформ
Реляційний	Програми обміну, Alumni мережі	Формування європейської ідентичності
Парламентський	Діалог між Європарламентом та нацрадами	Легітимізація законодавчих змін

*Складено на основі джерел⁴

¹ Див.: Cyber Resilience Act EU (CRA, 2025–2027). URL: <https://www.kusari.dev/learning-center/eu-cyber-resilience-act>

² Див.: Алексєєнко Л. М., Дмитришин М. В., Юркевич О. М. Публічно-приватне управління інноваціями: фінансовий контент в умовах епістемічності міжнародної трансакційної політики. *Світ фінансів*. 2025. № 2. С. 135–149. DOI: 10.35774/SF2025.02.135

³ Див.: Алексєєнко Л., Стецько М. Фінансова стабільність банківської системи України: виклики, ризики та напрями зміцнення. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 2. С. 653–662. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.02.653>

⁴ Див.: Public Diplomacy and International Cultural Relations. *European Union*. April 09, 2026. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/public-diplomacy-and-international-cultural-relations_en; Fiske de Gouveia P., Plumridge H. *European Infopolitik: Developing*

Стратегія публічної дипломатії для країн-кандидатів фокусується на узгодженості складних фінансових процесів. Так, реформи, пов'язані з верховенством права або антикорупційними заходами, подаються як напрями покращення інвестиційного клімату та захисту прав громадян¹. Більшість вимірів мають корелювати з методологією розширення, яка робить фінансову допомогу прямо залежною від прогресу реформування². Зауважимо, що публічна дипломатія допомагає урядам країн-кандидатів артикулювати відчутні переваги (зниження банківських комісій після приєднання до SEPA), що робить інтеграцію зрозумілою для більшості громадян.

У зовнішній політиці головною метою України залишається відновлення територіальної цілісності в межах міжнародно визнаних кордонів, що інтегровано з завданнями набуття повноправної геополітичної суб'єктності³. Україна співпрацює з безпековими агломераціями та прагне стати регіональним лідером, який впливає на розвиток світових процесів через інновації в оборонній сфері та формуванні нової європейської структури безпеки⁴. Багатовекторною є реалізація Україною стратегії «м'якої сили» та публічної дипломатії, що спрямована на формування позитивного іміджу держави як гаранта

EU Public Diplomacy Strategy. URL: <http://www.kamudiplomasiasi.org/pdf/kitaplar/EUpUBLICDIPLOMACYSTRATEGY.PDF>

¹ Див.: Dmytryshyn M., Ionin Y., Tulai O., Krupka I., Alekseyenko L., Stetsko M. Communication Support for the Management of Socio-Economic Processes in the Context of Global Security. *Sustainable Data Management. Navigating Big Data, Communication Technology, and Business Digital Leadership*. Vol. 1 / Reem Khamis Hamdan (ed). Cham: Springer, 2025. P. 131–144. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-03-1-83911-5_12

² Див.: Алексеєнко Л., Квасовський О., Стецько М. Глобальні тренди фінансування циркулярних бізнес-процесів у парадигмі зеленої економіки: міждисциплінарний підхід. *Майбутнє – аудит*: Матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Кривий Ріг, 15 січ. 2026 р.) : тези доповідей / редкол.: М. І. Ступнік, М. Л. Крапивко, Є. В. Мішук. Кривий Ріг: Вид. ФОП Барихіна Н. Л., 2026. С. 73–75.

³ Див.: Global Peace Index 2025. Identifying and measuring the factors that drive peace. URL: <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2025/06/Global-Peace-Index-2025-web.pdf>

⁴ Див.: Сибіга розповів про нову стратегію зовнішньополітичної діяльності України. У Києві розпочалася щорічна нарада українських дипломатів. *Kyiv Post*. 21.07.2025. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/56699>

демократичних цінностей. Зміщення акцентів на комунікацію з громадськістю іноземних держав дає змогу Україні зберігати високий рівень міжнародної солідарності, незважаючи на зміну політичних циклів у країнах-партнерах.

Економічний вектор зовнішньої політики трансформується в стратегію економічної дипломатії, орієнтованої на захист вітчизняних виробників на зовнішніх ринках, залучення інвестицій у технологічні галузі та участь у міжнародній кооперації¹. Рада експортерів та інвесторів при Міністерстві закордонних справ України стала дієвою платформою для просування українського бізнесу. Держава зміщує акцент на несировинний експорт, що підтверджується зростанням обсягів підтримки через Експортно-кредитне агентство (ЕКА) порівняно з попереднім роком². Це свідчить про трансформацію економічної моделі, де експорт товарів з високою доданою вартістю стає запорукою стійкості національної економіки. Структуру зовнішнього фінансування України в 2025 році представлено в табл. 5.

Таблиця 5

Структура зовнішнього фінансування України*

Структура зовнішнього фінансування України (2025)	Обсяг (млрд дол США)	Опис
Механізм G7	37,9	Понад загального обсягу
Європейський Союз (Ukraine Facility)	12,1	Кредити та гранти
МВФ (Програма EFF)	0,912	Ухвала МВФ
Світовий банк	1,488	Проекти PEACE та бюджетна підтримка

*Складено на основі джерел³

¹ Див.: Пашков М. Зовнішньополітична стратегія України: орієнтири і реалії. *Разумков центр*. 15.09.2021. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/zovnishnopolitychna-strategiia-ukrainy-oriientyry-i-realii>

² Див.: Україна посилює державну підтримку експортерів із високою доданою вартістю. *AGRONews.UA*. 28.01.2026. URL: <https://agronews.ua/news/ukrayina-posyluye-derzhavnu-pidtrymku-eksporтерiv-iz-vysokoyu-dodanoyu-vartistyuu/>

³ Див.: У 2025 році Мінфін залучив \$52,4 млрд зовнішнього фінансування. <https://>

Підтримуємо п'ять фундаментальних елементів нової стратегічної парадигми «Від дипломатії спротиву до дипломатії дії»¹. По-перше, перехід від реактивності до проактивності. Євроатлантична спільнота (ЄС) має подолати логіку постфактум-реагування на виклики і провадити послідовну політику випередження (*anticipatory policy*) у сферах економіки, геополітики та безпеки. По-друге, стратегічною рамкою має стати ціннісний реалізм (*value-based realism*), тобто політика європейської безпеки та зовнішніх дій має ґрунтуватися на реалістичній діагностиці силових співвідношень і загроз з урахуванням демократичних та правових цінностей. По-третє, Європа потребує справжньої стратегічної автономії, і Україна має стати одним із елементів цієї нової автономії, особливо в оборонній сфері та сфері озброєнь. Стратегічна автономія Європи не є альтернативою трансатлантичним зв'язкам, а їх необхідним доповненням. По-четверте, пріоритетом формування нової європейської сили є залучення України до всіх європейських форматів і структур. Це стосується повноправного членства України в ЄС. Важливо, що Україна вже є одним із головних донорів (контриб'юторів) європейської безпеки, а не лише її реципієнтом. По-п'яте, важливим елементом посилення Європи та всієї євроатлантичної спільноти має стати приєднання України до НАТО. Інтеграція України в Альянс є умовою для створення ефективної системи колективної оборони, здатної стримувати майбутні агресії в регіоні.

Узагальнимо, що зовнішня політика України в умовах конфліктогенності демонструє високий ступінь зрілості та адаптивності, оскільки держава зберігає широку коаліцію підтримки. Перехід до стратегічного планування, посилення економічної складової дипломатії та розбудова дворівневої системи безпеки через членство

www.kmu.gov.ua/news/u-2025-rotsi-minfin-zaluchyiv-524-mlrd-zovnishnoho-finansuvannia-iz-iakykh-ponad-70-za-rakhunok-dokhodiv-vid-zamorozhenykh-aktyviv-rf

¹ Див.: У Дипломатичній академії України відбувся форум «Від дипломатії спротиву до дипломатії дії». *Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ України*. 29.04.2026. URL: <https://da.mfa.gov.ua/news/v-diplomatichnij-akademiyi-ukrayini-vidbuvsya-forum-vid-diplomatiyi-sprotivu-do-diplomatiyi-diyi>

в союзах та двосторонні гарантії формують нову візію глобальної безпеки. Майбутні сценарії вказують на збереження високої інтенсивності війни на виснаження, де технологічна перевага та стійкість економіки будуть відігравати важливу роль. З урахуванням нестабільності трансатлантичної єдності підтримка ЄС безпеки та інтеграція українського оборонно-промислового комплексу в європейський простір стають гарантами геополітики миру. П'ятиелементна модель зовнішньої політики «Від дипломатії спротиву до дипломатії дії» має перейти від кризового менеджменту до структурного стратегічного мислення, у якому Україна перестає бути периферійним об'єктом політики безпеки ЄС та стає її суб'єктом.

==== Список використаних джерел

1. Алексєнко Л. М. Трансформація ринків капіталу: фінансово-інноваційні механізми та стратегії ризик-менеджменту у банківській діяльності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2025. Вип. 2 (51). С. 19–30. DOI: <https://doi.org/10.17721/tppe.2025.51.2>
2. Алексєнко Л. М., Квасовський О. Р., Стецько М. В. Міжнародна інноваційна діяльність за умов епістемісної невизначеності фінансової комунікації: євроінтеграційний дискурс. *Innovative Technologies of Marketing and Management in the Conditions of Transformational Changes: Abstracts of reports of the III International Scientific and Practical Conference (Khmelnyskyi, may 09, 2025)*. Khmelnytskyi: Khmelnytskyi Cooperative Trade and Economic Institute, 2025. С. 17–19.
3. Алексєнко Л. М., Стецько М. В., Чорна Н. П., Квасовський О. Р. Фінансове хеджування як механізм управління ризиками в аграрному секторі в умовах глобальних дисбалансів. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2026. Том 11. № 1. С. 378–382. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2026-1-73>
4. Алексєнко Л., Артеменко Л., Юркевич О. Трансформація викладання фінансових дисциплін у цифровій екосистемі: міждисциплінарний підхід та компетенції. *Освіта в умовах цифрової трансформації: сучасний стан та перспективи розвитку*: Матеріали I Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 26 лют. 2026 р.). Кам'янець-

- Подільський: Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут», 2026. С. 365–367.
5. Алексеєнко Л., Квасовський О., Стецько М. Глобальні тренди фінансування циркулярних бізнес-процесів у парадигмі зеленої економіки: міждисциплінарний підхід. *Майбутнє – аудит*: Матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Кривий Ріг, 15 січ. 2026 р.) : тези доповідей / редкол.: М. І. Ступнік, М. Л. Крапивко, Є. В. Міщук. Кривий Ріг: Вид. ФОП Барихіна Н. Л., 2026. С. 73–75.
 6. Алексеєнко Л., Стецько М. Інституційна роль державних банків у забезпеченні фінансової стабільності банківської системи та економічної безпеки України. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 3. С. 254–265. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.03.254>
 7. Алексеєнко Л., Стецько М. Фінансова стабільність банківської системи України: виклики, ризики та напрями зміцнення. *Економічний аналіз*. 2025. Том 35. № 2. С. 653–662. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.02.653>
 8. Алексеєнко Л., Таранов І. Фінансові, гуманітарні та оборонні компроміси в умовах епістемічної невизначеності політики: теоретичний концепт. *Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України*: Матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 травн. 2025 р.). Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2025. С. 14–16.
 9. Алексеєнко Л. М., Дмитришин М. В., Юркевич О. М. Публічно-приватне управління інноваціями: фінансовий контент в умовах епістемічності міжнародної транзакційної політики. *Світ фінансів*. 2025. № 2. С. 135–149. DOI: [10.35774/SF2025.02.135](https://doi.org/10.35774/SF2025.02.135)
 10. Геостратегія України в контексті глобальних викликів і загроз: монографія / за наук. ред. д-ра е. н., проф. Андрія Крисоватого та д-ра е. н., проф. Оксани Тулай. Тернопіль: ЗУНУ, 2025. 320 с.
 11. Квасовський О. Р., Алексеєнко Л. М., Тулай О. І. Ідентифікація фінансових трендів у парадигмі глобальної транзакційної політики: міждисциплінарний підхід. *Модерні фінанси: глобальні виклики і національна безпека*. Монографія / за ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль: Економічна думка, 2025. С. 267–280.
 12. Пашков М. Зовнішньополітична стратегія України: орієнтири і реалії. *Разумков центр*. 15.09.2021. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/zovnishnopolitychna-strategiia-ukrainy-orientyry-i-realii>

13. Сибіга розповів про нову стратегію зовнішньополітичної діяльності України. У Києві розпочалася щорічна нарада українських дипломатів. *Kyiv Post*. 21.07.2025. URL: <https://www.kyivpost.com/uk/post/56699>
14. Тулай О. І., Алексеєнко Л. М., Квасовський О. Р. Фінансово-інформаційні виміри євроінтеграційного поступу України: міждисциплінарний дискурс в умовах війни та поглиблення міжнародної комунікації. *Війна як модус соціального буття в міждисциплінарному науковому дискурсі* : монографія / [Л. М . Алексеєнко, Ю. Г . Борейко, А. О . Бояр та ін.]; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. Харків : Право, 2026. С. 203–221. DOI: <https://doi.org/10.31359/9786178759926>
15. У 2025 році Мінфін залучив \$52,4 млрд зовнішнього фінансування. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-2025-rotsi-minfin-zaluchyv-524-mlrd-zovnishnoho-finansuvannia-iz-iakykh-ponad-70-za-rakhunok-dokhodiv-vid-zamorozhenykh-aktiviv-rf>
16. У Дипломатичній академії України відбувся форум «Від дипломатії спротиву до дипломатії дії». *Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ України*. 29.04.2026. URL: <https://da.mfa.gov.ua/news/v-diplomatichnij-akademiyi-ukrayini-vidbuvsya-forum-vid-diplomatiyi-sprotivu-do-diplomatiyi-diyi>
17. Україна посилює державну підтримку експортерів із високою доданою вартістю. *AGRONEWS.UA*. 28.01.2026. URL: <https://agronews.ua/news/ukrayina-posylyuye-derzhavnu-pidtrymku-eksporteriv-iz-vysokoju-dodanoju-vartistyu/>
18. Alekseyenko L. M., Tulai O. I., Artemenko L. B. Digital Technologies in the Transformation of the Global Financial Security System: a Theoretical and Social Concept. *Life on the cutting edge: Science. Libraries. Society* : Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2025. P. 344–364. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-535-8-19>
19. Alekseyenko L. Solving the insolvency of troubled banks: a theoretical and applied aspect. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2023. Vol. 8. №4. P. 228–232. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2023-4-37>
20. Alekseyenko L., Tulai O., Babii S. Financial sector: regulatory and communication transformations in the digital economy. *Economic Analysis*. 2023. Vol. 33, No. 3. P. 222–231. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.222>
21. Alekseyenko L., Tulai O., Dmytryshyn M., Stetsko M., Kvasnytsia O., Vilchynskiy V. Information Assistance for Regulation of Financial Market

- Business Intelligence in the Context of Global Reset. *Achieving Sustainable Business Through AI, Technology Education and Computer Science*. Vol. 3: *Business Sustainability and Artificial Intelligence Applications* / Allam Hamdan (ed.). Cham: Springer, 2024. P. 679–691. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-73632-2_58
22. Alekseyenko L. Investment activities on the stock market: information security in the network economy. *Economic Analysis*. 2023. Vol. 33, No. 2. P. 282–290. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.282>
 23. Baioni R., Aguila N., Urban J., Haufe P., Schairer S., Wullweber J. Playing the capital market? Sustainable finance and the discursive construction of the Capital Markets Union as a common good. *Journal of European Public Policy*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1080/13501763.2025.2532555>
 24. Beck T., Bruno B., Carletti E. The impact of geopolitical shocks on banks' financial soundness in the Banking Union. *Economic Governance and EMU Scrutiny Unit (EGOV)*. Directorate-General for Economy, Transformation and Industry. PE 773.718. November 2025. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/773718/ECTI_IDA\(2025\)773718_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/773718/ECTI_IDA(2025)773718_EN.pdf)
 25. Bruder A. H., Yaros O., Hörauf M., Kapotwe M., Beck B. Cybersecurity in the Financial Sector: EU's Digital Operational Resilience Act Takes Effect. *Mayer Brown*. January 17, 2025. URL: <https://www.mayerbrown.com/en/insights/publications/2025/01/cybersecurity-in-the-financial-sector-eus-digital-operational-resilience-act-takes-effect>
 26. Building a Capital Markets Union – Eurosystem contribution to the European Commission's Green Paper. URL: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/150521_eurosystem_contribution_to_green_paper_-_building_a_cmuen.pdf
 27. Bursi M. Is the Digital Euro Back on Track? URL: <https://www.iai.it/sites/default/files/iaicom2524.pdf>
 28. Cyber Resilience Act EU (CRA, 2025–2027). URL: <https://www.kusari.dev/learning-center/eu-cyber-resilience-act>
 29. Digital Operational Resilience Act (DORA). URL: https://www.eiopa.europa.eu/digital-operational-resilience-act-dora_en
 30. Dmytryshyn M., Ionin Y., Tulai O., Krupka I., Alekseyenko L., Stetsko M. Communication Support for the Management of Socio-Economic Processes in the Context of Global Security. *Sustainable Data Management. Navigating Big Data, Communication Technology, and Business Digital*

- Leadership*. Vol. 1 / Reem Khamis Hamdan (ed). Cham: Springer, 2025. P. 131–144. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-83911-5_12
31. Eurosystem moving to next phase of digital euro project. URL: <https://www.centralbank.ie/news/article/press-release-eurosystem-moving-to-next-phase-of-digital-euro-project-30-oct-2025>
 32. Financial integration and structure in the Euro Area: Statistical Annex. April 2026. URL: <https://www.ecb.europa.eu/press/fie/pdf/ecb.fieApril2026StatisticalAnnex.bg.pdf>
 33. Fiske de Gouveia P., Plumridge H. European Infopolitik: Developing EU Public Diplomacy Strategy. URL: <http://www.kamudiplomasisi.org/pdf/kitaplar/EUpublicdiplomacystrategy.pdf>
 34. Global Peace Index 2025. Identifying and measuring the factors that drive peace. URL: <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2025/06/Global-Peace-Index-2025-web.pdf>
 35. Progress on the preparation phase of a digital euro. URL: https://www.ecb.europa.eu/euro/digital_euro/progress/html/ecb.deprp202412.en.html
 36. Public Diplomacy and International Cultural Relations. *European Union*. April 09, 2026. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/public-diplomacy-and-international-cultural-relations_en
 37. Savings and investments union. Connecting savings and productive investments. *European Commission*. March 2, 2026. URL: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/savings-and-investments-union_en
 38. Stavarek D., Repkova I., Gajdosova K. Theory of financial integration and achievements in the European Union. *Silesian University. School of Business Administration*. 15 July 2011. URL: https://mpra.ub.uni-muenchen.de/34393/1/MPPA_paper_34393.pdf
 39. The digital euro: key elements and outlook. March 2026. URL: <https://publikationen.bundesbank.de/publikationen-en/reports-studies/monthly-reports/the-digital-euro-key-elements-and-outlook-991182>
 40. The digital euro: What businesses in Germany should know about the introduction of the new currency. *Stripe*. April 16, 2026. URL: <https://stripe.com/zh-my/resources/more/digital-euro-in-germany>
 41. The ECB and the integrity of the euro area: Past and future. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/755715/IPOL_IDA\(2024\)755715_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2024/755715/IPOL_IDA(2024)755715_EN.pdf)

42. Traynor O. DORA Compliance: Key Requirements for Financial Entities. *CybelAngel*. January 17, 2026. URL: <https://cybelangel.com/blog/dora-eu-financial-regulations-2025/>
43. Tulai O., Alekseyenko L., Dmytryshyn M., Yatsukh R., Zapolskyi O., Bilan O. Adaptive Information of the Financial System to the Challenges of Global Uncertainty. *Tech Fusion in Business and Society. Harnessing Big Data, IoT, and Sustainability in Business: Vol. 2* / Reem Khamis Hamdan (ed.). Cham: Springer, 2025. P. 165–178. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-84636-6_14
44. Turegano D.M. How far has the EU progressed on the Competitiveness Compass? *CaixaBank Research*. April 17, 2026. URL: <https://www.caixabankresearch.com/en/economics-markets/public-sector/how-far-has-eu-progressed-competitiveness-compass>

2.5. Інформаційна безпека польського медійного простору та поширення російської пропаганди (на прикладі євроскептицизму польських націоналістичних організацій)

Павлюх Марія Василівна

*кандидатка наук із соціальних комунікацій
докторантка кафедри політології та публічного управління
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

У польському інформаційному полі спостерігаємо маніпуляції російських пропагандистів, які намагаються використовувати польські патріотичні і націоналістичні організації задля розхитування Європейського Союзу, щоб послабити європростір та домогтися зменшення допомоги і підтримки Україні в боротьбі з московськими окупантами. Статті, пости в соціальних мережах і публічні виступи польських євроскептиків формують негативні стереотипи та наративи про європейців, Євросоюз, українців. Ці наративи і стереотипи є елементами гібридної війни.